

UZASADNIENIE

K. P. został oskarżony o to, że w dniu 14 listopada 2017r. w T. woj. (...) działając wbrew przepisom ustawy posiadał przy sobie dwadzieścia torebek foliowych o zapięciu strunowym z zawartością suszu roślinnego koloru zielonego w postaci ziela konopi innych niż włókniste o łącznej wadze 18,44 grama netto oraz w swoim miejscu zamieszkania przy ulicy (...) posiadał jedną torebkę foliową o zapięciu strunowym z zawartością suszu roślinnego koloru zielonego w postaci ziela konopi inne niż włókniste o wadze 0,38 i torebkę foliową o zapięciu strunowym z zawartością białego proszku w postaci amfetaminy, 1 - (...) oraz kofeiny o wadze 0,82 grama netto, **tj. o czyn z art. 62 ust. 1 ustawy z dnia 29.07.2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. Nr 179 poz. 1485 z późn. zm.)**

Wyrokiem z dnia 8 czerwca 2018 roku w sprawie II K 81/18 Sąd Rejonowy w Tomaszowie Mazowieckim, aprobując wniosek Prokuratora Prokuratury Rejonowej w Tomaszowie Mazowieckim złożony w trybie art. 335 § 2 k.p.k. o wydanie na posiedzeniu wyroku skazującego za zgodą oskarżonego K. P.:

- uznał oskarżonego **K. P.** za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu wyczerpującego dyspozycję art. 62 ust. 1 ustawy z dnia 29.07.2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. Nr 179 poz. 1485 z późn. zm.) z tym uzupełnieniem, iż po znaczeniu w zarzucie czynu wagi „0,38” wpisuje oznaczenie „ grama netto” i za to na podstawie art. 62 ust. 1 Ustawy z dnia 29.07.2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2005r. nr 179 poz. 1485) wymierzył mu kar 5 miesięcy pozbawienia wolności,
- na podstawie art. 69 § 1 i 2 kk i art. 70 § 1 pkt 1 kk wykonanie orzeczonej kary pozbawienia wolności warunkowo zawiesił i ustalił okres próby na 2 lata,
- na podstawie art. 70 ust. 2 Ustawy z dnia 29.07.2005r. (Dz. U. z 2005 r. nr 179 poz.1485 z późn. zm.) o przeciwdziałaniu narkomanii orzekł przepadek na rzecz Skarbu Państwa dowodów rzeczowych opisanych w wykazie dowodów rzeczowych numer I/34/18/N na karcie 69 akt sprawy pod pozycjami od 1 do 3 i zarządził ich zniszczenie,
- na podstawie art. 70 ust. 4 ustawy z dnia 29.07.2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2005 r. nr 179 poz.1485 z późn. zm.) orzekł od oskarżonego **K. P.** nawiązkę na rzecz Stowarzyszenia (...) z siedzibą w W. w kwocie 200 złotych na cele zapobiegania i zwalczania narkomanii,
- zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 120 złotych tytułem opłaty oraz kwotę 2067,74 złotych tytułem wydatków poniesionych w sprawie.

Apelację w przedmiotowej sprawie wniósł Prokurator Prokuratury Rejonowej w Tomaszowie Mazowieckim skarżąc na podstawie art. 425 § 1 i 2 k.p.k., art. 444 § 1 k.p.k. i art. 447 § 2 k.p.k. wyżej wymieniony wyrok w części dotyczącej orzeczenia o karze i środkach karnych na niekorzyść oskarżonego K. P..

Apelacja Prokuratora, jak wynika z jej treści, została wywiedziona z podstawy art. 438 pkt 2 k.p.k. i zarzuciła zaskarżonemu wyrokowi:

- obrazę przepisów postępowania mającą wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 343 § 3 i § 7 k.p.k. w zw. z art. 335 § 2 k.k. polegającą na uwzględnieniu wadliwego wniosku prokuratora o skazanie K. P. bez przeprowadzenia rozprawy i wymierzenie uzgodnionej z nim kary 5 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 2 lat próby, przepadku dowodów rzeczowych oraz środka kompensacyjnego w postaci nawiązki w kwocie 200 złotych, w następstwie czego doszło do naruszenia przepisu prawa materialnego, tj. art.

72 § 1 k.k., który w przypadku braku orzeczenia środka karnego nakazuje Sądowi nałożenie przynajmniej jednego z obowiązków probacyjnych wymienionych w tym przepisie.

W konkluzji skarżący wnosił o uchylenie zaskarżonego wyroku oraz przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w Tomaszowie Mazowieckim do ponownego rozpoznania.

Na rozprawie apelacyjnej w dniu 31 sierpnia 2018 roku Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim postanowił wezwać oskarżonego K. P. do wypowiedzenia się na piśmie w terminie 7 dni od dnia doręczenia pisma, czy wyraża zgodę na nałożenie na niego dodatkowych obowiązków w okresie próby w postaci dozoru kuratora sądowego oraz zobowiązanie do informowania kuratora o przebiegu okresu próby 1 raz na 3 miesiące.

Oskarżony K. P. nie wypowiedział się, czy wyraża zgodę na nałożenie na niego dodatkowych obowiązków w okresie próby w postaci dozoru kuratora sądowego oraz zobowiązanie do informowania kuratora o przebiegu okresu próby 1 raz na 3 miesiące.

Na rozprawie apelacyjnej w dniu 30 października 2018 roku Prokurator popierał apelację i wnioski w niej zawarte, wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja Prokuratora Prokuratury Rejonowej w Tomaszowie Mazowieckim jest zasadna w takim stopniu, że w wyniku jej rozpoznania powstały podstawy do uchylenia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania właściwemu Sądowi I instancji.

Na wstępie zasygnalizować należy, iż powinnością Sądu winno być respektowanie obowiązujących regulacji prawnych, a podjęcie przez Sąd Rejonowy określonej decyzji procesowej w trakcie rozpoznawania przedmiotowej sprawy i tym samym nie dostrzeżenie prawnych uwarunkowań związanych z zastosowaniem instytucji dobrowolnego poddania się karze w trybie art. 335 § 2 k.p.k., było nie tylko rażącym uchybieniem przepisów prawa procesowego, ale też miało istotny wpływ na treść wydanego przezeń końcowego rozstrzygnięcia. Tym bardziej, iż baczenie na obowiązujące regulacje skutkowałoby wydaniem orzeczenia o jednoznacznie odmiennej treści niż ta, którą zawiera zaskarżony wyrok. Zapewne truizmem jest twierdzenie, iż Sąd, rozstrzygając złożony – w oparciu o przepis art. 335 § 2 k.p.k. - przez Prokuratora wniosek o wydanie na posiedzeniu wyroku skazującego i orzeczenie uzgodnionych z oskarżonym kar lub środków przewidzianych za zarzucany występki bez przeprowadzenia rozprawy, jest zobowiązany przede wszystkim sprawdzić zaistnienie wszystkich warunków dopuszczalności takiego wniosku określonych w art. 343 k.p.k. Jednym z nich jest z pewnością zgodność zgłaszanych we wniosku, zaakceptowanych przez uprawnionych uczestników postępowania, propozycji, w tym również tych co do oceny prawno – karnej zarzucanego oskarżonemu czynu, wymiaru kary bądź środków karnych, z obowiązującymi przepisami prawa karnego materialnego. W sytuacji, w której treść owego wniosku tychże regulacji prawnych nie respektuje, niewątpliwym obowiązkiem sądu jest bądź to uzależnienie swojej decyzji o uwzględnieniu tego wniosku od dokonania w nim zmian konwalidującej tą dostrzeżoną jego wadliwość (art. 343 § 3 k.p.k.), bądź też rozpoznanie w dalszym ciągu sprawy na zasadach ogólnych - art. 343 § 7 k.p.k. (tak też w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 06.08.2015 r., II KK 219/15, opubl. KZS 2015/12/17).

W aspekcie powyższego podnieść należy, iż uchybieniem proceduralnym, jakiego dopuścił się Sąd Rejonowy podczas rozpoznawania niniejszej sprawy, było rażące naruszenie dyspozycji art. 343 k.p.k. Uchybienie to zaś miało oczywisty wpływ na treść wyroku i powodowało konieczność uchylenia w tym zakresie zaskarżonego orzeczenia i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania.

Przechodząc do istoty sprawy wskazać należy, iż sąd rozstrzygając w przedmiocie złożonego w trybie art. 335 § 2 k.p.k. wniosku prokuratora o wydanie wyroku skazującego i wymierzenie oskarżonemu określonej kary lub środka bez przeprowadzenia postępowania dowodowego (art. 343 § 4 k.p.k.), związany jest treścią tego wniosku, co nie oznacza obowiązku jego uwzględnienia. Wszak Sąd zobowiązany jest sprawdzić zaistnienie wszystkich warunków

dopuszczalności tego rodzaju dobrowolnego poddania się odpowiedzialności karnej, które tenże przepis w § 1 i § 2 określa. W sytuacji zaś dostrzeżenia jakichkolwiek wad propozycji, powinnością Sądu jest uzależnienie uwzględnienia wniosku od dokonania w nim stosownej zmiany (art. 343 § 3 k.p.k.). Sąd rozpoznający sprawę w związku z wnioskiem złożonym w trybie przewidzianym w art. 335 § 2 k.p.k. nie ma możliwości samodzielnego modyfikowania zakresu odpowiedzialności karnej oskarżonego bez podjęcia działań przewidzianych w art. 343 § 3 k.p.k. i doprowadzenia do zmian we wniosku zaakceptowanych przez podmioty wymienione w § 2 i § 3 tego przepisu. Możliwość uzależnienia przez sąd uwzględnienia złożonego w trybie § 2 art. 335 k.p.k. wniosku od dokonania w nim wskazanej przez siebie zmiany oznacza także konieczność zwrócenia wnioskodawcy przez sąd uwagi, że jego propozycja nie spełnia wszystkich wymogów prawa. Zaś ewentualne ujawnienie się braku warunków do uwzględnienia wniosku w całości w dotychczasowej postaci i niemożność dokonania stosownego uzgodnienia, prowadzi w konsekwencji do rozpoznawania sprawy na zasadach ogólnych. (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23 marca 2016 roku, IV KK 60/16, opubl. LEX nr 2005662).

Zatem, akceptując na posiedzeniu w dniu 8 czerwca 2018 roku wniosek Prokuratora Prokuratury Rejonowej w Tomaszowie Mazowieckim o dobrowolne poddanie się karze zasadniczej w postaci kary pozbawienia wolności o charakterze nieizolacyjnym w wymiarze 5 miesięcy, a zatem z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 2 lat, nadto, środek kompensacyjny w postaci nawiązki w kwocie 200 złotych na cele zwalczania i zapobiegania narkomanii, oraz przepadek dowodów rzeczowych w sytuacji braku orzeczenia w tej sytuacji obligatoryjnego środka karnego Sąd meriti rażąco naruszył prawo procesowe, tj. art. 343 § 3 i § 7 k.p.k. Uchybienie to miało przy tym oczywisty i istotny wpływ na treść zapadłego orzeczenia. Wyrok Sądu Rejonowego z dnia 8 czerwca 2018 roku nie może się ostać także z tej przyczyny, że zapadł z rażącym naruszeniem wskazanego w skardze apelacyjnej przepisu prawa materialnego art. 72 § 1 k.k. Zgodnie zaś z powołanym przepisem zawieszając wykonanie kary sąd zobowiązuje, a jeżeli orzeka środek karny, może zobowiązać skazanego do określonych obowiązków szczegółowo wymienionych w punktach 1-8, przy czym orzeka się przynajmniej jeden z obowiązków.

Tymczasem wyrokiem z dnia 8 czerwca 2018 roku Sąd Rejonowy orzekł w stosunku do K. P. za przestępstwo z art. art. 62 ust. 1 ustawy z dnia 29.07.2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. Nr 179 poz. 1485 z późn. zm.) karę 5 miesięcy pozbawienia wolności zaś w oparciu o art. 69 § 1 i 2 k.k. oraz art. 70 § 1 pkt 1 k.k. (w tym miejscu wskazać należy, iż wskazując nieobowiązujący już przepis art. 70 § 1 pkt 1 k.k. Sąd meriti również popełnił błąd) wykonanie orzeczonej wobec oskarżonego kary pozbawienia wolności warunkowo zawiesił na okres próby 2 lat i pomimo braku orzeczenia środka karnego, nie nałożył na oskarżonego żadnych obowiązków.

Trafnie więc skarżący Prokurator Prokuratury Rejonowej w Tomaszowie Mazowieckim podniósł (choć niestety sam tego najpóźniej w chwili procedowania przez Sąd meriti również nie dostrzegł), że Sąd Rejonowy wymierzając oskarżonemu karę zasadniczą 5 miesięcy pozbawienia wolności o charakterze wolnościowym orzekł ją z naruszeniem normy zawartej w art. 72 § 1 k.k. Postępując w ten sposób Sąd dopuścił się rażącej obrazy powołanego przepisu, która miała istotny wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia.

W tym miejscu wskazać też należy, iż tylko w razie zawarcia przed sądem odwoławczym nowej ugody co do wymiaru kary, w trybie art. 343 k.p.k., można od uzgodnionych uprzednio warunków skazania bez przeprowadzenia postępowania dowodowego odstąpić. Brak takiego porozumienia, w sytuacji, gdy sąd odwoławczy uznał zarzuty podniesione w apelacji za zasadne, powinien prowadzić do uchylenia wyroku sądu pierwszej instancji i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26.10.2011 r., IV KK 315/11, opubl. LEX nr 1027197).

Z powyższych powodów, a także w aspekcie tego, że pomimo podjęcia działań zmierzających do uzgodnienia ze stronami nowych warunków ugody nie doszło do takowego porozumienia, albowiem oskarżony K. P. nie odbiera adresowanej do niego korespondencji, Sąd Odwoławczy zobligowany był do wydania orzeczenia kasatoryjnego i w konsekwencji uchylił zaskarżony wyrok Sądu Rejonowego w Tomaszowie Mazowieckim z dnia 8 czerwca 2018 roku co do oskarżonego K. P. i sprawę przekazał temu Sądowi do ponownego rozpoznania. Sąd odwoławczy podkreśla, iż w niniejszej sprawie nie było możliwe wydanie orzeczenia reformatoryjnego, albowiem wydanie merytorycznego

orzeczenia zmieniającego orzeczenie wydanie przez Sąd pierwszej instancji (przy braku zgody oskarżonego na modyfikację w zaskarżonym wyroku) spowodowałoby naruszenie gwarancji procesowych oskarżonego, który nie sprzeniewierzył się porozumieniu.

Rozpoznając sprawę ponownie, Sąd Rejonowy winien przeprowadzić postępowanie dowodowe w sposób pozwalający na wyeliminowanie dostrzeżonych uchybień będących podstawą uwzględnienia apelacji, po uprzednim zapoznaniu się z kwestiami podniesionymi w niniejszym uzasadnieniu.

Mając na względzie powyższe okoliczności, nie przesadzając rozstrzygnięcia, Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji wyroku.